

Daniel Lindvall

När vinden vänder

– Fyra vägar för minskat
vindkraftsmotstånd

FORES

Utgiven av European Liberal Forum, ELF,
i samarbete med tankesmedjan Fores

Författare: Daniel Lindvall
Tryckår: 2026
Tryckeri: Fridholm och partners, Göteborg
Formgivning: Elon Larsson

ISBN: 978-91-87379-96-3
© Fores och ELF, 2026

När vinden vänder

– Fyra vägar för minskat
vindkraftsmotstånd

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Inledning	4
Faktorer som påverkar vindkraftacceptansen.....	8
<i>Gärna vindkraft, men inte här</i>	8
<i>Vilka röster hörs?</i>	11
<i>Vem tjänar på vindkraften?</i>	12
<i>Vem bestämmer var vindkraften ska byggas?</i>	14
<i>Ideologiskt motstånd och desinformation</i>	16
Hur kan lokalt motstånd övervinnas?	19
<i>Rätt plats och utformning</i>	19
<i>Intäktodelning med berörda lokalsamhällen</i>	19
<i>Lokal vindkraftsbeskattning</i>	25
<i>Delägarskap och energigemenskaper</i>	29
Rekommendationer för politiska åtgärder	33
<i>Sammanfattning av faktorer och politiska lösningar som påverkar acceptansen för vindkraft</i>	37
Referenser	38

Sammanfattning

TRE AV FYRA svenskar kan tänka sig mer vindkraft i sin hemkommun, men samtidigt stoppades 64 procent av alla ansökningar om att bygga vindkraft genom det kommunala vetot mellan 2020 och 2024. Stödet för vindkraft är ungefär lika högt i resten av EU, och en enkätundersökning visar att 70 procent av alla EU-medborgare kan tänka sig vindkraft där de bor. Till skillnad från Sverige lyckas dock många andra europeiska länder också bygga ut vindkraften. Vad gör Europa som Sverige kan lära av?

I denna rapport diskuteras först orsakerna bakom det lokala vindkraftsmotståndet, i huvudsak:

- Vindkraftens påverkan på den lokala miljön
- Lokalbefolkningens upplevelse av att drabbas av vindkraft utan att tjäna något på den, och inte kunna påverka hur och var den byggs
- Ideologiska och politiska kampanjer mot vindkraft och spridning av desinformation

Därefter presenteras politiska rekommendationer för hur dessa faktorer kan övervinnas, med exempel och forskning från andra europeiska länder. Det rör främst:

- Intäktsdelning med närboende
- Delägarskap
- Delaktighet i planeringsprocessen
- Kommunal beskattning av vindkraftverk

Syftet med rapporten är att främja en diskussion om hur acceptansen för vindkraft kan öka, och hur den förnybara energin kan byggas ut snabbare inom EU.

Inledning

GENOM TEKNISK INNOVATION OCH UPPSKALNING AV produktion har det globala genomsnittspriset på elektricitet från förnybara energikällor fallit snabbt. För solceller föll det med 93 procent mellan 2010 och 2022, samtidigt som priset på landbaserade vindkraftsprojekt föll med 64 procent.¹

Vindkraftsutbyggnaden är en viktig del i strävan efter att nå målet att tredubbla andelen förnybar energi till 2030, ett mål som över 200 länder enades om vid COP28 i Dubai. Vindkraft bidrar dessutom generellt till lägre växthusgasutsläpp än andra förnybara energikällor.² Med 23 procent av den globala vindkraftskapaciteten har EU kommit att bli en ledande aktör globalt vad gäller vindkraftsutbyggnad. Utbyggnaden är inte bara viktig ur ett klimatperspektiv utan också för att bekämpa energifattigdom och för att främja ekonomisk utveckling. I EU finns därtill cirka

1. COP28, IRENA och GRA (2023), "Tripling renewable power and doubling energy efficiency by 2030: Crucial steps towards 1.5C", International Renewable Energy Agency, Abu Dhabi. Priset är viktat utifrån installerad kapacitet.

2. IPCC (2011). "Renewable Energy Sources and Climate Change Mitigation – Special Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change."

35 procent av den globala tillverkningsmarknaden för vindkraft, och sektorn skapar direkt och indirekt mellan 240 000 och 300 000 arbetstillfällen inom EU.³ Dessutom är vindkraftsutbyggnaden av strategisk betydelse för den europeiska säkerheten, eftersom vindkraften gör EU mindre beroende av import av fossil gas från Ryssland och andra auktoritära regimer. I RePowerEU-planen sattes ett mål om att göra EU oberoende av rysk fossilgas långt innan 2030.

Trots att vindkraften har expanderat snabbt i Europa är utvecklingstakten fortfarande för långsam för att nå såväl de bindande målen i Förnybartdirektivet som COP28-åtagandet om att tredubbla den förnybara energin till 2030. I genomsnitt stod vindkraft för 19 procent av den el som förbrukades i EU under 2024, samtidigt som 12,9 GW ny vindkraft installerades. Det motsvarar ungefär hälften av den kapacitet som krävs för att nå målen.⁴

Utbyggnaden av vindkraft begränsas av flera faktorer. Tillståndsprocesser, tillgång till finansiering och kompetensförsörjning är några av de områden där

3. Europakommissionen (2023). "European Wind Power Action Plan". COM(2023) 669 final.

4. Wind Europe (2024). "Wind energy in Europe: 2024 Statistics and the outlook for 2025–2030."

industrin, EU och medlemsstaterna behöver agera gemensamt enligt den europeiska handlingsplanen för vindkraft ("European Wind Power Action Plan"), som antogs av EU-kommissionen i oktober 2023.⁵

Det finns dock skäl att tro att bristande lokal acceptans är en av de främsta orsakerna till det långsamma utvecklingstempot. Trots att de flesta européer liksom en majoritet av svenskarna är positiva till vindkraft, stoppas investeringar ofta på grund av lokalt motstånd.⁶ I Sverige kan tre av fyra svenskar tänka sig mer vindkraft i sin hemkommun, samtidigt som runt 90 procent av alla ansökningar om att bygga vindkraft stoppades av det kommunala vetot under 2025.⁷ Det finns alltså en tydlig klyfta mellan allmänhetens stöd för vindkraft och utbyggnadstakten på lokal nivå.

5. EU-kommissionen (2023). "European Wind Power Action Plan." COM(2023) 669 final.

6. Segreto, Marco, Lucas Principe, Alexandra, Desormeaux, Marco, Torre, Laura, Tomassetti, Patrizio, Tratzi, Valerio, Paolini, Francesco, Petracchini (2020). "Trends in Social Acceptance of Renewable Energy Across Europe – A Literature Review". *International Journal of Environmental Research and Public Health* 17 nr 24: 9161.

7. Lindvall, Daniel, Barthel, Stephan, Karlsson, Mikael (2025). Redo för klimatomställningen. Svenskarnas attityder till klimat- och energifrågor.

Det reviderade Förnybartdirektivet betonar vikten av att främja allmänhetens acceptans och lyfter särskilt fram energigemenskaper och lokal delaktighet som viktiga verktyg för att nå dit. För att påskynda energiomställningen och övervinna lokalt vindkraftsmotstånd krävs dock ytterligare åtgärder.

Faktorer som påverkar vindkraftacceptansen

DET FINNS FLERA orsaker till att lokalsamhällen motsätter sig vindkraftsprojekt. Orsakerna varierar beroende på nationellt eller regionalt sammanhang, liksom mellan individer och grupper med olika politiska åsikter eller sociodemografisk bakgrund. Nedan beskrivs fyra olika aspekter som har lyfts fram som centrala hinder för lokal acceptans i den vetenskapliga litteraturen.

Gärna vindkraft, men inte här

LOKALT MOTSTÅND MOT vindkraft beskrivs i forskningen ibland som ett så kallat ”not in my backyard”-fenomen (”NIMBY-ism”). Flera studier har också bekräftat att många är för vindkraft i allmänhet, så länge den inte byggs i ens egen närhet. Ju närmare bostaden ligger ett vindkraftverk, desto större risk för ett aktivt motstånd.⁸

8. Lindvall, Daniel, Patrik, Sörqvist, Stephan, Barthel (2024). ”Overcoming the headwinds: Can policy design shape public acceptance of wind power in Sweden?” *Energy Research & Social Science*, Volym 116

En förklaring till detta är det faktiska obehag som vindkraft kan skapa, i synnerhet från hinderbelysning nattetid eller ljud från rotorbladen.⁹ Det kan också finnas en oro för att infraljud från vindkraft kan påverka hälsan negativt, även om det inte finns några vetenskapliga belägg för att det skulle vara hälsoskadligt.¹⁰ Antalet turbiner och deras höjd spelar också roll för acceptansen, liksom oron för vindkraftverkens påverkan på den lokala miljön. Individer som har en stark socio-kulturell anknytning till platsen där de bor tenderar att vara särskilt känsliga för förändringar i den lokala miljön.¹¹ Det finns också studier som visar att människor kan motsätta sig vindkraft på grund av oro för såväl

9. Karasmanaki, Evangelia, Georgios, Tsantopoulos (2021). "Public attitudes toward the major renewable energy types in the last 5 years: A scoping review of the literature." *Low Carbon Energy Technologies in Sustainable Energy Systems*, Academic Press

10. Krekel, Christian, Alexander, Zerrahn (2017). "Does the presence of wind turbines have negative externalities for people in their surroundings? Evidence from well-being data." *J. Environ. Econ. Manag.* 82 (mars), 221–238.

11. Dugstad, Anders, Kristine, Grimsrud, Gorm, Kipperberg, Henrik, Lindhjem, Ståle, Navrud (2023). "Place attachment and preferences for wind energy – A value-based approach." *Energy Research & Social Science*, Volym 100, (juni): 103094.

sjunkande fastighetsvärden¹² som en negativ påverkan på turistnäringen.¹³ Även om dessa farhågor kan bidra till lokalt vindkraftsmotstånd varierar den faktiska påverkan på fastighetspriser och turism från plats till plats.

Samtidigt finns det forskning som visar att individer som bor nära vindkraftverk inte är mer negativa än andra. I en enkät från Novus 2025 framgår att nio av tio som bor inom en radie av tre kilometer från ett vindkraftverk trivs med sin boendemiljö, och sex av tio är positiva till vindkraftverk i sitt närområde. Tre av tio är negativa.¹⁴ Inom forskningsprojektet Fairtrans, som bedrivs av Uppsala och Stockholms universitet tillsammans med högskolan i Gävle, genomfördes hösten 2025 en liknande undersökning med individer boende inom fem kilometer från

12. Parsons, George, Heintzelman, Martin D (2022). "The effect of wind power projects on property values: a decade (2011–2021) of hedonic price analysis", *Int. Rev. Environ. Resour. Econ.*, 16 (1)

13. Bidwell, David (2023). "Tourists are people too: Nonresidents' values, beliefs, and acceptance of a nearshore wind farm", *Energy Policy*, Volym 173

14. Novus (2025). Närboendes inställning till vindkraft. <https://greenpowersweden.se/wp-content/uploads/2025/09/Novus-undersokning-vindkraft-narboende-2025.pdf>

ett vindkraftsverk.¹⁵ För att jämföra olika gruppers attityder genomfördes också en enkät med individer på snarlik boendeort, men som inte bor nära vindkraftverk. Studierna visar att närboende inte är mer negativt inställda till att det byggs mer vindkraft i Sverige, och inte heller till att det byggs mer vindkraft i området där de bor.

Vilka röster hörs?

I DISKUSSIONEN OM enskildas stöd för eller motstånd mot vindkraft används i regel begreppet ”acceptans”. Detta begrepp har däremot kritiserats för att inte tydligt skilja mellan aktivt stöd, motstånd och passivt samtycke.¹⁶ Fairtrans enkät, liksom andra studier, visar att även om många inte är negativa till att vindkraft byggs nära sina hem, uttrycker de som accepterar vindkraft sällan ett aktivt stöd. De som är emot att vindkraft byggs i sitt närområde är däremot ofta mer

15. Enkäten genomfördes med 1600 respondenter och urvalet var stratifierat så att det ingick individer som bodde inom 3000 och 1000 meter, samt vindkraftverk med olika verkshöjd. Enkäten ingår i ett forskningsprojekt och samtliga resultat presenteras i forskningsstudier som ska publiceras under 2026–27.

16. Kyselá, E., Ščasný, M., & Zvěřinová, I. (2019). ”Attitudes toward climate change mitigation policies: a review of measures and a construct of policy attitudes.” *Climate Policy*, 19(7), 878–892.

högljudda och aktiva i sitt motstånd. Trots att de inte utgör en majoritet kan de ha ett stort inflytande på den offentliga debatten. Detta leder till att vindkraftsinvesteringar möter en tyst samtyckande majoritet, medan en högljudd och engagerad minoritet protesterar och får inflytande över projekten.¹⁷

Vem tjänar på vindkraften?

BESKRIVNINGEN AV LOKALT vindkraftsmotstånd som ett NIMBY-fenomen har ifrågasatts under senare år, eftersom enskildas attityder och reaktioner är mer komplexa än så. Ofta har motståndet visat sig bottna i en misstro eller upplevd orättvisa, exempelvis vad gäller hur intäkterna från vindkraften fördelas eller vilka möjligheter lokalsamhället har att påverka och uttrycka sina åsikter inför en etablering.

En annan faktor är den tidsmässiga dimensionen. En del studier visar att de berörda lokalsamhällena ofta är negativt inställda när planeringen och byggnationen inleds, men att motståndet minskar när turbinerna väl tas i drift. Detta mönster har dock inte entydigt

17. Fleming, Chloe S, Sarah, Ball, Gonyo, Amy, Freitag, Theresa L. Goedeke (2022) "Engaged minority or quiet majority? Social intentions and actions related to offshore wind energy development in the United States", *Energy Research & Social Science*, Volym 84, 2022.

stöd i forskningen. En viktig faktor bakom en sådan attitydförändring verkar vara de ekonomiska nyttor som vindkraften tillför lokalsamhället.¹⁸ I områden där vindkraft bidrar till den lokala ekonomin – genom exempelvis arbetstillfällen, intäkter för markägare eller kommunala skatteintäkter – är stödet för vindkraft i regel starkare, samtidigt som enskilda ser vindkraften som mer estetiskt tilltalande och mindre störande.¹⁹

Att närboende bedömer vindkraft utifrån de ekonomiska mervärden som den kan ge dem personligen eller lokalt tyder på att upplevelser om en rättvis fördelning av vindkraftens bördor och förtjänster har betydelse för den enskildas inställning. Under driftsfasen är det exempelvis vanligt att markägare får arrendeinkomster, medan närliggande samhällen inte får någon direkt ekonomisk nytta av vindkraften. När intäkterna från energiproduktionen tillfaller ett begränsat antal markägare, den nationella budgeten

18. le Maitre, Julia, Geraldine, Ryan, Bernadette, Power (2024). "Do concerns about wind farms blow over with time? Residents' acceptance over phases of project development and proximity", *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, Volym 189

19. Hoehn, Ben, Jeremy, Firestone, Joseph, Rand, Debi, Elliot, Gundula, Hübner, Johannes, Pohl, Ryan, Wisser, T. Eric, Lantz, Ryan, Haac, Ken, Kaliski (2019). "Attitudes of U.S. wind turbine neighbors: analysis of a nationwide survey", *Energy Policy* 134 (november) 110981.

eller stora företag kan lokalbefolkningen uppfatta vindkraftverken som en exploatering av deras närområden och därför uppleva att situationen är orättvis.²⁰ Det långsiktiga stödet för vindkraft verkar alltså i hög grad påverkas av upplevelser av hur rättvis fördelningen av vindkraftens intäkter och bördor är.

Vem bestämmer var vindkraften ska byggas?

EN ANNAN FAKTOR som påverkar inställningen till vindkraft är planerings- och beslutsprocessen kring enskilda projekt. När de som bor i närheten känner sig exkluderade eller upplever att deras röster inte blir hörda kan lokalt motstånd uppstå. En inkluderande planeringsprocess, där lokala intressen och farhågor tas på allvar, kan bidra till att skapa en mer positiv inställning och minska motståndet.²¹ Vidare visar forskning att vindkraftsprojekt som initieras och planeras med en

20. Wüstenhagen, Rolf, Maarten, Wolsink, Mary, Jean, Bürer (2007). "Social acceptance of renewable energy innovation: An introduction to the concept", *Energy Policy*, Volym 35, nr 5.

21. Liebe, Ulf, Bartczak, Anna, Jürgen, Meyerhoff (2017). "A turbine is not only a turbine: the role of social context and fairness characteristics for the local acceptance of wind power". *Energy Pol.*, 107 (augusti). ss. 300–308; le Maitre, Julia, Geraldine, Ryan, Bernadette Power, Ellen O'Connor (2013). "Empowering onshore wind energy: A national choice experiment on financial benefits and citizen participation", *Energy Policy*, Volym 173.

inkluderande beslutsprocess, där enskilda bjuds in till att få delta och uttrycka sina åsikter, i högre grad får långsiktigt stöd från de berörda individerna.²²

Transparens och informationsdelning är också av betydelse. Tillit spelar en central roll – både till företagen som bygger eller driver vindkraftverken och till politiska och offentliga institutioner i stort. Personer med lågt förtroende för politiker tenderar att vara mer skeptiska till vindkraftsprojekt än andra.²³ Dessutom spelar det roll vem som äger och driver en vindkraftspark. Det finns studier som visar att människor i allmänhet är mindre benägna att acceptera projekt som drivs av utländska företag och att de föredrar sådana som ägs av nationella eller lokala energibolag.²⁴

22. le Maitre, Julia Geraldine Ryan, Bernadette Power (2024). "Do concerns about wind farms blow over with time? Residents' acceptance over phases of project development and proximity", *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, Volym 189, del A.

23. Lindvall, Daniel, Patrik, Sörqvist, Stephan, Barthel (2024). "Overcoming the headwinds: Can policy design shape public acceptance of wind power in Sweden?" *Energy Research & Social Science*, Volym 116.

24. Knauf, Jakob (2022). "Can't buy me acceptance? Financial benefits for wind energy projects in Germany", *Energy Policy*, Volym 165.

Ideologiskt motstånd och desinformation

ÄVEN OM FAKTORER som rör beslutsprocesser eller intäktsdelning är viktiga för vindkraftsacceptansen visar forskning också att värderingar och världsuppfattningar spelar roll. Exempelvis tenderar personer som känner större oro för miljön att vara mer positivt inställda till vindkraft. Högre utbildningsnivå och inkomst är också kopplade till starkare stöd, medan äldre generationer generellt är mer skeptiska än yngre. Denna generationskillnad kan bero på att olika generationer har olika referensramar, och att yngre personer i högre grad ser vindkraftverk som en positiv del av energiomställningen än som ett intrång i landskapet.²⁵

Slutligen skiljer sig enskildas uppfattningar av vindkraft utifrån ideologisk och politisk inställning. Personer som står politiskt till vänster är generellt sett mer positiva till vindkraft än personer till höger.²⁶ Studier visar också att individer med starkt konservativa värderingar, eller värderingar som kan

25. le Maitre, Julia, Geraldine, Ryan, Bernadette, Power (2024). "Do concerns about wind farms blow over with time? Residents' acceptance over phases of project development and proximity", *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, Volym 189.

26. Karlstrøm, Henrik, Marianne, Ryghaug (2014) "Public attitudes towards renewable energy technologies in Norway. The role of party preferences", *Energy Policy* 67 (april) 656–663

beskrivas som traditionella, auktoritära och nationalistiska (s.k. TAN-värderingar), är mer negativa. Exempelvis finns det ett samband mellan invandringsmotstånd och negativa åsikter om vindkraft.²⁷

Denna ideologiska koppling kan delvis förklaras av den desinformation om klimatpolitik och förnybara energilösningar som sprids av lobbyister från fossilbränsleindustrin och andra aktivistgrupper.²⁸ Sådana kampanjer kan öka polariseringen och bidra till ideologiskt motiverade resonemang som påverkar såväl allmänhetens syn på olika energialternativ som energipolitiken i sig.²⁹ I Frankrike, Tyskland, Storbritannien och Nederländerna har högerpopulistiska partier aktivt motsatt sig

27. Clulow, Zeynep, Michele, Ferguson, Peta, Ashworth, David, Reiner (2021). "Comparing public attitudes towards energy technologies in Australia and the UK: the role of political ideology", *Glob. Environ. Chang.*

28. Fergen, J. T., Jacquet, J. B. & Shukla, R. (2021). "'Doomscrolling' in my backyard: corrosive online communities and contested wind development in rural Ohio." *Energy Res. Soc. Sci.* 80, 102224.

29. Winter, K., Hornsey, M.J., Pummerer, L. et al. (2024). "Public agreement with misinformation about wind farms". *Nat Commun* 15, 8888

vindkraftsutbyggnaden.³⁰ I Sverige har vindkraften också blivit politiskt polariserad och energiminister Ebba Busch har exempelvis sagt att hon inte vill se ”några stålskogar av vindkraftverk”.³¹

30. ReCharge. (2024). ”Dark clouds over European wind power as far-right wins in France and governs in Netherlands”. https://www.rechargenews.com/energy-transition/dark-clouds-over-european-windpower-as-far-right-wins-in-france-and-governs-in-netherlands/2-1-1669858?zephir_sso_ott=3Sb6XZ

31. Axelsson, Sofia, Matti, Simon & Rönnerstrand, Björn (2023). ”Fångad av en vindkraftsdebatt”. I Ulrika Andersson, Patrik Öhberg, Anders Carlander, Johan Martinsson & Nora Theorin (red) *Ovisshetens tid*. Göteborg: SOM-institutet, Göteborgs universitet.

Hur kan lokalt motstånd övervinnas?

SOM VISATS KAN vindkraftmotstånd bero på flera orsaker och ta sig olika uttryck. Men hur kan detta motstånd övervinnas politiskt och praktiskt? Avsnitten nedan ger en översikt över forskningsresultat kring tre centrala politiska åtgärder och deras betydelse för lokal acceptans.

Rätt plats och utformning

SOM DISKUTERATS TIDIGARE kan visuella störningar och buller från vindkraft frammana negativa reaktioner i lokalsamhällen. Sådana störningar kan dock mildras genom att exempelvis välja lämpliga platser för vindkraftverk, förhålla sig till rekommendationer om avstånd mellan turbiner och närboende, samt begränsa användningen av hinderbelysning nattetid.

Intäktsdelning med berörda lokalsamhällen

NÄR VINDKRAFTEN BÖRJADE byggas ut var det vanligt att informella överenskommelser slöts mellan operatörer och lokalsamhällen om så kallad bygdepeng. Det kunde exempelvis ske genom att operatörer bidrog till en lokal fond, som kunde användas

för investeringar i lokal infrastruktur, eller för att stödja olika civilsamhällesinitiativ. Även om sådana former av informella överenskommelser fortfarande förekommer, har de flesta länder i Europa reglerat intäktsdelningen för att säkerställa att ekonomiska fördelar tillkommer berörda samhällen.

I Storbritannien har exempelvis riktlinjer för kompensation etablerats, enligt vilka vindkraftoperatörer ersätter berörda lokalsamhällen med 5 000 brittiska pund per megawatt producerad på årsbasis. Ersättningsbestämmelser finns också i vissa tyska förbundsländer, som i Mecklenburg-Vorpommern, där individer som bor inom fem kilometer från vindkraftsparken får lägre elavgifter. Irland har fastställt en obligatorisk intäktsdelning som utgår från antalet turbiner, för hushåll inom en till två kilometer från ett vindkraftverk. I Danmark kan hushåll som ligger på ett avstånd av fyra till åtta gånger turbinhöjden från närmaste vindkraftverk som producerar minst 5 000 MWh per år få ersättning på upp till 285 danska kronor per MW kapacitet direkt.³² I Danmark har närboende också rätt till ersättning vid en eventuell minskning av fastighetsvärdet, och studier visar att

32. Kelso Institute Europe (2025). Virtual Centre for WIND Energy Regulation. <https://kelso-institute-europe.de/tools/compare-countries-wer/>

systemet har viss positiv effekt på den lokala acceptansen.³³ I förslaget om ett 'European Grids Package' som lanserades av EU-kommissionen i december 2025 ingår att förnybara energiprojekt om mer än 10 MW omfördelar intäkter till lokalbefolkningen, utöver energigemenskaperna.³⁴

De danska regleringarna har i sin tur inspirerat de förslag som lades fram av den statliga utredningen Värdet av vinden (SOU 2023:18). Utifrån utredningens förslag har regeringen lagt fram ett lagförslag om intäktsdelning från vindkraften som ska börja gälla från 1 juli 2026. Enligt detta ska intäkter delas med individer som bor inom ett avstånd som motsvarar åtta gånger verkets höjd.³⁵ Utredningen föreslog också att ägare av intilliggande fastigheter inom sex gånger vindkraftverks totalhöjd ska få rätt till inlösen, medan berörda kommuner

33. Leer Jørgensen, Marie, Helle, Tegner Anker, Jesper, Lassen (2020). "Distributive fairness and local acceptance of wind turbines: The role of compensation schemes". *Energy Policy*, Volym 138, mars

34. European Commission (2025). *European Grids Package* (COM(2025) 1005). https://energy.ec.europa.eu/document/download/869c0537-3fcb-4d0a-bd05-e8b0c3696c12_en?file-name=COM_2025_1005_1_EN_ACT_part1_v6.pdf

35. Klimat- och näringslivsdepartementet (2025). Intäktsdelning från vindkraftsanläggningar – Kompletterande promemoria till betänkandet Värdet av vinden (SOU 2023:18).

ska kunna villkora sina beslut med en intäktsdelning till lokalsamhället. Dessa förslag har ännu inte genomförts. Däremot betalar vissa vindkraftoperatörer i Sverige i dagsläget ut bygdemedel som kan användas till verksamheter eller investeringar i lokalsamhället, men det är okänt hur vanligt förekommande detta är.

Studier från Tyskland,³⁶ Sverige,³⁷ Schweiz,³⁸ USA³⁹ och Norge⁴⁰ har visat att individer i regel blir mer positivt inställda till vindkraft nära sina hem när de

36. Knauf, Jakob, 2022. "Can't Buy Me acceptance? Financial benefits for wind energy projects in Germany." *Energy Pol.* 165 (juni).

37. Lindvall, Daniel, Patrik, Sörqvist, Stephan, Barthel (2024). "Overcoming the headwinds: Can policy design shape public acceptance of wind power in Sweden?" *Energy Research & Social Science*, Volym 116.

38. Vuichard, Pascal, Stauch, Alexander, Nathalie, Dallenbach (2019). "Individual or collective? Community investment, local taxes, and the social acceptance of wind energy in Switzerland." *Energy Res. Social Sci.* 58,

39. Hoen, B., Firestone, J., Rand, J., Elliot, D., Hübner, G., Pohl, J., Wisner, R., Lantz, E., Haac, T.R., Kaliski, K., 2019. "Attitudes of U.S. Wind Turbine Neighbors: Analysis of a Nationwide Survey". *Energy Policy* 134, 110981. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2019.110981>

40. García, Jorge H, Todd L. Cherry, Steffen Kallbekken, Asbjørn Torvanger (2016). "Willingness to accept local wind energy development: Does the compensation mechanism matter?" *Energy Policy*, Volym 99.

gynnas ekonomiskt av den. Det gäller oavsett om de gynnas genom direkta ekonomiska bidrag eller genom reducerade energikostnader. En studie som fokuserade på boende inom tio kilometer från en befintlig vindkraftpark i Irland visade att de som var ambivalent inställda till vindkraft föredrog att hushåll i närområdet fick ta del av kompensation, medan de som var mer positiva föredrog att kompensationen kom den berörda bygden till del. De som var starkt negativa var däremot svåra att påverka.⁴¹

Andra studier lyfter fram svårigheterna med att förändra skeptiska gruppers inställning enbart genom ekonomiska incitament.⁴² Den kompensationsnivå som skulle behövas för att påverka individer som är starka motståndare är oftast hög, och med tanke på investerarnas vinstmarginaler kan det vara svårt att erbjuda ekonomiska förmåner som gör vindkraft

41. le Maitre, Julia, Geraldine Ryan, Bernadette Power, Ellen O'Connor (2023). "Empowering onshore wind energy: A national choice experiment on financial benefits and citizen participation", *Energy Policy*, Volym 173.

42. Knauf, Jakob, 2022. "Can't Buy Me acceptance? Financial benefits for wind energy projects in Germany". *Energy Pol.* 165 (juni).

attraktivt för motståndarna.⁴³ Samtidigt är intäktsdelning i allmänhet en uppskattad åtgärd, och kan leda till mer aktivt och långsiktigt stöd bland dem som inte har starkt negativa åsikter.

Det finns också forskning som visar att kompensation kan få motsatt effekt om den uppfattas som ”betalning för samtycke”. Denna så kallade ”mut-effekt” (bribery effect) har identifierats i vissa studier, särskilt i situationer där kompensationen har förhandlats fram mellan operatören och lokalsamhället.⁴⁴ Avtal om intäktsdelning som förhandlats fram, och som inte är formellt reglerade, kan också skapa konflikter inom lokalsamhället om det råder oklarhet kring vilka som är berättigade till kompensation och hur medlen ska fördelas. Sådana avtal kan också ha oklar juridisk status. Forskning pekar därför på att intäktsdelning bör formaliseras och införlivas i lag eller lokala bestämmelser. Det EU-finansierade

43. Lamy, Julian, Wändi Bruine de Bruin, Inês M.L. Azevedo, M. Granger Morgan (2020). ”Keep wind projects close? A case study of distance, culture, and cost in offshore and onshore wind energy siting”, *Energy Research & Social Science*, Volym 63.

44. Cass, N., Walker, G., & Devine-Wright, P. (2010). ”Good Neighbours, Public Relations and Bribes: The Politics and Perceptions of Community Benefit Provision in Renewable Energy Development in the UK.” *Journal of Environmental Policy & Planning*, 12(3), 255–275.

forskningsprojektet *WinWind*, som utforskade möjliga lösningar för att stärka den sociala vindkrafts-acceptansen i flera europeiska regioner, drog slutsatsen att ekonomisk kompensation är avgörande för lokal acceptans, samtidigt som projektet avrådde från informella avtal eftersom dessa kan vara beroende av operatörens eller investerarens godtycke och välvilja.⁴⁵

Lokal vindkraftsbeskattning

I FLERA EUROPEISKA länder får berörda kommuner ta del av vindkraftens intäkter genom fastighetsskatt, bolagsskatt eller andra former av intäktsdelning. Som följd får lokala beslutsfattare incitament att godkänna projekt eller att agera som medlare mellan lokalsamhällen och vindkraftsbolag.

I Danmark överför vindkraftsoperatörer ekonomiska medel till en lokal fond som administreras av kommunen. I andra länder – som Irland, Grekland, Nederländerna, Portugal, Österrike, Tyskland, Finland, Norge och Spanien – måste vindkraftsbolag betala lokal fastighetsskatt eller motsvarande, även

45. De Luca, Elena, Cecilia, Nardi, Laura, Gaetana, Giuffrida, Michael Krug, and Maria Rosaria Di Nucci. (2020). "Explaining Factors Leading to Community Acceptance of Wind Energy. Results of an Expert Assessment" *Energies* 13, nr. 8.

om skattesatsen varierar från land till land och ibland till och med mellan olika kommuner inom samma land.⁴⁶

Avgifter som betalas av operatörer till lokala myndigheter – antingen genom en lokal skatt eller genom att intäkter på annat sätt överförs till kommunerna – verkar ha en positiv effekt på det lokala vindkraftsstödet. En studie från Norge visade till exempel att skatteintäkter från vindkraft spelade en avgörande roll för beslut att godkänna vindkraftsprojekt.⁴⁷ Forskning från Tyskland visar också att lokala skatteintäkter från vindkraftsanläggningar har en dämpande effekt på motståndet.⁴⁸ I en publikation från det redan nämnda forskningsprojektet *WinWind*, som gick igenom goda exempel på hur

46. KPMG (2023). A New Golden Age for Renewable Energy Taxation of wind power. A country overview. https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/no/pdf/2023/03/Taxation_of_wind_power_2023_v2.pdf

47. Inderberg, Tor, Håkon, Jackson, Helga, Rognstad, Inger-Lise, Saglie, Lars H. Gulbrandsen (2019). "Who influences windpower licensing decisions in Norway? Formal requirements and informal practices", *Energy Research & Social Science*, Volym 52.

48. Germeshausen, Robert & Heim, Sven & Wagner, Ulrich J. (2021). "Support for renewable energy: The case of wind power". ZEW Discussion Papers 21-074, ZEW - Leibniz Centre for European Economic Research

man har arbetat för att stärka vindkraftsacceptansen i Tyskland, Italien, Lettland, Norge, Polen och Spanien, lyfts lokal ekonomisk utveckling genom kommunala skatteintäkter fram som en avgörande faktor för lokal acceptans – tillsammans med transparens och deltagande i beslutsprocesserna.⁴⁹ Krav på att vindkraftsoperatörer ska betala skatt till lokala myndigheter, snarare än till staten, är dessutom en populär åtgärd – om än inte nödvändigtvis bland de personer som bor närmast vindkraftverken.⁵⁰ I det avseendet är det relevant att lokala myndigheter tydligt visar att skatteintäkterna återinvesteras i de områden där vindkraften utvecklas.

Sverige är ett relativt unikt fall där kommunerna har möjlighet att godkänna eller avslå projekt när som helst i planeringsprocessen, samtidigt som fastighetsskatten på vindkraft tillfaller staten. Kommuner får inte någon direkt ekonomisk vinning av vindkraften bortsett från när kommunen är

49. Maleki-Dizaji, P.; del Bufalo, N.; Di Nucci, M.-R.; Krug, M. (2020). "Overcoming Barriers to the Community Acceptance of Wind Energy: Lessons Learnt from a Comparative Analysis of Best Practice Cases across Europe". *Sustainability*, 12, 3562.

50. Vuichard, Pascal, Alexander, Stauch, Nathalie, Dällenbach (2019). "Individual or collective? Community investment, local taxes, and the social acceptance of wind energy in Switzerland", *Energy Research & Social Science*, Volym 58,

markägare och därigenom kan ta ut arrende. Dessa omständigheter har tydligt negativa effekter för utbyggnaden av vindkraft. Mellan 2020 och 2024 avslogs 64 procent av alla ansökningar i Sverige genom det kommunala vetot.⁵¹ Forskning tyder på att införandet av en lokal fastighetsskatt, eller en överföring av intäkterna som tas upp av staten till kommuner, skulle kunna ha betydande effekter på det kommunala beslutsfattandet.⁵² Det skulle även kunna motivera kommunerna att engagera sig mer aktivt i planeringsprocessen, och därmed skapa bättre förutsättningar för lokalsamhällets delaktighet i beslutsprocesserna. Kommunerna skulle få ett incitament att verka som medlare mellan vindkraft-investerarnas och lokalsamhällets intressen. I 2025 års budgetproposition utlovade regeringen en ersättning till kommunerna som motsvarar fastighets-skatten. 2025 skulle ersättningen uppgå till 340 miljoner, för att öka 2026 i och med att skatten på

51. Westander (2025). Tillståndstatistik och kommunala vetot landbaserad vindkraft Sammanställning till Green Power Sweden, 2025-09-12. <https://greenpowersweden.se/wp-content/uploads/2025/09/Kommunala-vetot-landbaserad-vindkraft-delar-2025-slutlig-250918.pdf>

52. Lindvall, Daniel (2023). "Why municipalities reject wind power: A study on municipal acceptance and rejection of wind power instalments in Sweden", *Energy Policy*, Volym 180, 2023.

vindkraftsverk höjs från 0,2 till 0,5 procent av taxeringsvärdet.⁵³ Någon ersättning betalades dock inte ut under 2025.

Delägarskap och energigemenskaper

EN ANNAN ÅTGÄRD som har visat sig ha positiva effekter på allmänhetens inställning till vindkraft är att ge enskilda medborgare möjlighet till delaktighet i utbyggnaden genom att bli delägare. I Danmark och Tyskland har det exempelvis införts åtgärder för att uppmuntra delägarskap och för att förmå medborgare att investera i vindkraft. I Danmark måste projektörer erbjuda närboende minst 20 procent av ägandet i en vindkraftspark, och liknande regleringar finns i andra europeiska länder.

Enskildas delaktighet kan också stärkas genom så kallade energigemenskaper. Energigemenskaper är föreningar där privatpersoner, företag och organisationer samarbetar för att producera, dela, konsumera och lagra energi eller energitjänster lokalt, och är relativt vanliga i vissa delar av

53. Prop: 2024/25:01, Budgetpropositionen, Utgiftsområde 20

Europa.⁵⁴ Energigemenskaper ("Renewable Energy Communities") uppmuntras även av EU, som introducerade konceptet i paketet *Clean Energy for All Europeans*. Detta har senare förstärkts genom framför allt Förnybartdirektivet, Elmarknadsdirektivet och RePowerEU-planen. Förnybartdirektivet uppmanar dessutom medlemsstaterna att främja och underlätta utvecklingen av energigemenskaper, bland annat genom att avlägsna omotiverade regleringsmässiga och administrativa hinder. I RePower-EU-planen anges också ett mål om att EU ska uppnå minst en energigemenskap per kommun med fler än 10 000 invånare senast 2025. Den svenska regeringen gav 2024 Energimyndigheten i uppdrag att utreda förutsättningarna för energigemenskaper i Sverige och behoven av främjande insatser, men ännu har Sverige inte genomfört förändringar för att uppfylla de krav som EU ställer i Förnybartdirektivet och Elmarknadsdirektivet.

Enligt EU-kommissionen kan energigemenskaper stärka medborgarnas möjligheter att driva på energiomställningen lokalt och därigenom bidra till ökad

54. Albizu, Leire, Gorroño, Daniele, Pagani, Tonny, Brink (2018). "WWEA Policy Paper Series (PP-02-18-A)". Nordic Folkecenter for Renewable Energy. https://www.wwindea.org/wp-content/uploads/2018/06/Denmark_full.pdf

acceptans för förnybara energiprojekt.⁵⁵ Det kan också skapa bättre förutsättningar för ett demokratiskt deltagande i energiomställningen. Energisystem med lokal produktion och distribution, såsom energigemenskaper, tenderar att vara mer motståndskraftiga mot yttre störningar, och kan därmed bidra till stärkt beredskap och minskad sårbarhet.

Det finns också stöd i forskningen för att modeller med delägd vindkraft eller energigemenskaper kan ge positiva effekter på inställningen till vindkraft. En enkätstudie som genomfördes i Polen och Tyskland visade att människor är mer benägna att acceptera vindkraft som ägs gemensamt eller lokalt, medan de är mer skeptiska till projekt som drivs av utländska bolag.⁵⁶

Trots att det finns uppenbart positiva effekter vad gäller den allmänna acceptansen av att låta medborgare bli delägare för vindkraft, finns det samtidigt

55. EU-kommissionen (2024). "Energy communities". https://energy.ec.europa.eu/topics/marketsand-consumers/energy-consumers-and-prosumers/energy-communities_en

56. Liebe, Ulf, Anna, Bartczak, Jürgen, Meyerhoff (2017). "A turbine is not only a turbine: The role of social context and fairness characteristics for the local acceptance of wind power", *Energy Policy*, Volym 107.

forskning som visar att många människor förknippar sådant delägarskap med ekonomiska risker.⁵⁷ Dessa studier pekar i stället på att många individer föredrar andra typer av kompensation, såsom intäktsdelning.⁵⁸ Inställningen till energigemenskaper varierar också mellan olika grupper beroende på inkomst, kön och den allmänna inställningen till vindkraft. Därtill är kostnaden för moderna vindkraftverk i regel så höga att det är svårt för medborgare att bilda energigemenskaper med vindkraftverk. Dessa aspekter kan påverka hur framgångsrika energigemenskaper är som strategiskt verktyg för att skapa bred acceptans, särskilt om de främst är attraktiva eller tillgängliga för ekonomiskt resursstarka grupper eller för dem som redan är positivt inställda till vindkraft.⁵⁹

57. le Maitre, Julia, Geraldine, Ryan, Bernadette, Power, Gordon, Sirr (2024). "Mechanisms to promote household investment in wind energy: A national experimental survey", *Renewable Energy*, Volym 220.

58. Lienhoop, Nele (2018). "Acceptance of wind energy and the role of financial and procedural participation: An investigation with focus groups and choice experiments". *Energy Policy*, Volym 118.

59. Johansen, K., J. Emborg (2018). "Wind farm acceptance for sale? Evidence from the Danish wind farm co-ownership scheme", *Energy Policy*, Volym 117; Sirr, Gordon Bernadette Power, Geraldine Ryan, John Eakin, Ellen O'Connor, Julia le Maitre (2013). "An analysis of the factors affecting Irish citizens' willingness to invest in wind energy projects", *Energy Policy*, Volym 173.

Rekommendationer för politiska åtgärder

SOM DISKUTERATS I denna rapport är bristande lokal acceptans av vindkraft ett betydande hinder för att uppnå EU:s mål om att minska nettoutsläppen av växthusgaser med minst 55 procent till 2030 jämfört med 1990 års nivåer. Politiska åtgärder behövs för att stärka allmänhetens acceptans för vindkraftsutbyggnad och för att hantera det motstånd som ofta uppstår på lokal nivå. Även om denna rapport presenterar forskningsbaserade resultat varierar effekterna av olika typer av nationella och lokala regleringar beroende på de specifika förhållanden som gäller i varje land.

Minska hinderbelysningen och bygg vindkraft på rätt plats

LOKALT MOTSTÅND KAN till viss del minskas genom enkla åtgärder som reducerar vindkraftens fysiska påverkan, exempelvis genom att noggrant välja placering av vindkraftverken eller att lätta upp kraven på hinderbelysning. I Sverige lättades kraven på hinderbelysning upp under 2025, vilket kan mildra upplevelser av vindkraften som störande.

Involvera lokalbefolkningen i planeringen

FORSKNING VISAR ÄVEN att en nyckelfaktor för lokal acceptans är att berörda samhällen involveras tidigt i planeringsprocessen, att deras farhågor tas på allvar och att relevant information kommuniceras och görs tillgänglig.

Låt närboende ta del av vindkraftens intäkter

DET ÄR AV betydelse att en del av vindkraftens intäkter kommer närboende till dels. Det bör finnas ett tydligt regelverk om vilka som har rätt att ta del av intäkter och vilken omfattning som gäller. Bygdepeng som fördelar intäkter till lokalsamhället brett, och som kan nyttjas av lokala föreningslivet och näringslivet, kan också bidra till att skapa acceptans.

Låt kommunerna beskatta vindkraftverken

KOMMUNER I VILKA verken placeras bör få ta del av vindkraftens intäkter, exempelvis genom att fastighetsskatten kommunaliseras eller överförs till kommunerna. Detta skulle ge kommunerna incitament att godkänna och underlätta vindkraftsinvesteringar, samt att fungera som medlare mellan vindkraftsbolag och berörda samhällen. Det är lovande att Tidöregeringen utlovat att fastighetsskatten på

vindkraft ska överföras till kommunerna. För att detta ska bli ett effektivt incitament är det viktigt att en sådan åtgärd inte är tillfällig.

Låt lokalbefolkningen vara med och äga

ETT SÄTT ATT stärka lokalt engagemang är att göra det möjligt för lokalsamhället att vara delägare i vindkraftsprojekt. Investerare kan exempelvis åläggas att erbjuda närboende möjlighet att köpa andelar i projekt, så att de kan få ta del av eventuella intäkter. Att främja förnybara energigemenskaper kan också bidra till att driva utvecklingen av vindkraft underifrån, vilket gör energiomställningen mer demokratisk och inkluderande. I linje med Förnybartdirektivet bör EU:s medlemsstater fortsätta att ta bort administrativa och regleringsmässiga hinder för energigemenskaper. Enskilda stater kan även överväga att subventionera eller erbjuda mikrolån för lokala projekt.

Motverka desinformation

UTÖVER ÅTGÄRDER SOM stärker den lokala acceptansen behöver EU:s medlemsstater också agera för att motverka desinformationskampanjer riktade mot klimatpolitik generellt och förnybar energiteknik i synnerhet. Sådan desinformation kan

öka vindkraftmotståndet och försvåra uppfyllandet av målen i Förnybartdirektivet. Aktivism från grupper på politikens ytterkant kan ge upphov till politiska konflikter lokalt och skapa osäkerhet, vilket i sin tur avskräcker investeringar i förnybar energiinfrastruktur.

Desinformationskampanjer utgör också ett hot mot EU:s säkerhet, eftersom fördröjningar av energiomställningen gynnar odemokratiska länder som exporterar fossila bränslen, såsom Ryssland. Därutöver kan desinformation öka den politiska polariseringen i många EU-länder ytterligare.

Det är därför avgörande att alla politiska partier som står bakom Sveriges klimat- och energipolitiska mål, oavsett ideologisk inriktning, visar politisk samsyn och säkerställer långsiktiga spelregler för klimat- och energipolitiken och därmed snabbar på omställningen inom EU.

Sammanfattning av faktorer och politiska lösningar som påverkar acceptansen för vindkraft

Kategori	Påverkande faktorer	Politiska lösningar
Vindkraftens fysiska påverkan	Buller och visuella störningar	Väl lämpliga platser för vindkraftsetablering
	Förändringar i det lokala landskapet	Reglera avståndet mellan turbiner och bostadsområden
	Stark platsanknytning	Skärp miljökrav
	Påverkan på fastighetsvärden	Begränsa användningen av hinderljus under natten
Negativa effekter på turism		
Upplevelse av orättvis fördelning av vindkraftens bördor och nyttor	Brist på ekonomiska fördelar i form av arbetstillfällen, ekonomisk utveckling eller kompensation	Säkerställ intäktsdelning till boende i närområdet, lokal beskattning av vindkraft samt främjande och underlättande av energi-gemenskaper
Upplevelse av att vara exkluderad från beslutsprocesser och misstro	Icke-inkluderande och bristfällig planeringsprocess, åsidosatta intressen, bristande transparens och information	Gör planeringsprocessen transparent, inkluderande och deltagarfokuserad. Främja energigemenskaper
Ideologiskt och värdebaserat motstånd	Politiska kampanjer, desinformation, värderingar och sociodemografiska faktorer	Sprid objektiv och vetenskapsbaserad information samt gör blocköverskridande politiska energioverenskommelser

Referenser

- Albizu, L., Gorroño, D., Pagani, T., & Brink, T.** (2018). "WWEA Policy Paper Series (PP-02-18-A)". Nordic Folkecenter for Renewable Energy. https://www.wwindea.org/wp-content/uploads/2018/06/Denmark_full.pdf
- Axelsson, Sofia, Matti, Simon & Rönnerstrand, Björn.** (2023). Fångad av en vindkraftsdebatt. I Ulrika Andersson, Patrik Öhberg, Anders Carlander, Johan Martinsson & Nora Theorin (red) *Ovisshetens tid*. Göteborg: SOM-institutet, Göteborgs universitet.
- Bidwell, D.** (2023). "Tourists are people too: Nonresidents' values, beliefs, and acceptance of a nearshore wind farm". *Energy Policy*, Volym 173.
- Cass, N., Walker, G., & Devine-Wright, P.** (2010). "Good neighbours, public relations and bribes: The politics and perceptions of community benefit provision in renewable energy development in the UK". *Journal of Environmental Policy & Planning*, 12(3), 255–275.
- Clulow, Z., Ferguson, M., Ashworth, P., & Reiner, D.** (2021). "Comparing public attitudes towards energy technologies in Australia and the UK: The role of political ideology." *Global Environmental Change*.
- COP28, IRENA, & GRA.** (2023). Tripling renewable power and doubling energy efficiency by 2030: Crucial steps towards 1.5°C. International Renewable Energy Agency.
- De Luca, E., Nardi, C., Giuffrida, L., Krug, M., & Di Nucci, M. R.** (2020). Explaining factors leading to community acceptance of wind energy: Results of an expert assessment. *Energies*, 13(8).
- European Climate Foundation.** (2021). Europeans support new wind and solar projects in their local area. <https://europeanclimate.org/resources/europeanssupport-new-wind-and-solar-projects-in-their-local-area/>

- EU-kommissionen.** (2023). "European Wind Power Action Plan". COM(2023) 669 final.
- EU-kommissionen.** (2024). "Energy communities". https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-consumers-and-prosumers/energy-communities_en
- Fergen, J. T., Jacquet, J. B., & Shukla, R.** (2021). "Doomscrolling' in my backyard: Corrosive online communities and contested wind development in rural Ohio." *Energy Research & Social Science*, 80, 102224.
- Fleming, C. S., Ball, S., Gonyo, A., & Goedeke, T. L.** (2022). "Engaged minority or quiet majority? Social intentions and actions related to offshore wind energy development in the United States". *Energy Research & Social Science*, 84.
- García, J. H., Cherry, T. L., Kallbekken, S., & Torvanger, A.** (2016). "Willingness to accept local wind energy development: Does the compensation mechanism matter?" *Energy Policy*, 99
- Germeshausen, R., Heim, S. & Wagner, U. J.** (2021). "Support for renewable energy: The case of wind power." ZEW Discussion Papers, 21-074.
- Hoehn, B., Firestone, J., Rand, J., Elliot, D., Hübner, G., Pohl, J., Wiser, T. E., Lantz, R., Haac, K. & Kaliski, R.** (2019). "Attitudes of U.S. wind turbine neighbors: Analysis of a nationwide survey." *Energy Policy*, 134, 110981.
- Inderberg, T., Jackson, H., Rognstad, H., Saglie, I.-L. & Gulbrandsen, L. H.** (2019). "Who influences windpower licensing decisions in Norway? Formal requirements and informal practices." *Energy Research & Social Science*, 52.
- IPCC.** (2011). "Renewable energy sources and climate change mitigation – Special report of the Intergovernmental Panel on Climate Change."

- Johansen, K. & Emborg, J.** (2018). "Wind farm acceptance for sale? Evidence from the Danish wind farm co-ownership scheme." *Energy Policy*, 117, 472–479.
- Karasmanaki, E. & Tsantopoulos, G.** (2021). "Public attitudes toward the major renewable energy types in the last 5 years: A scoping review of the literature." *Low Carbon Energy Technologies in Sustainable Energy Systems*. Academic Press.
- Karlstrøm, H. & Ryghaug, M.** (2014). "Public attitudes towards renewable energy technologies in Norway: The role of party preferences." *Energy Policy*, 67, 656–663.
- Knauf, J.** (2022). "Can't buy me acceptance? Financial benefits for wind energy projects in Germany." *Energy Policy*, 165.
- Knauf, J. & le Maitre, J.** (2023). "A matter of acceptability? Understanding citizen investment schemes in the context of onshore wind farm development." *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 175.
- KPMG.** (2023). "A new golden age for renewable energy taxation of wind power: A country overview." Rapport. Hämtad från: https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/no/pdf/2023/03/Taxation_of_wind_power_2023_v2.pdf
- Krekel, C. & Zerrahn, A.** (2017). "Does the presence of wind turbines have negative externalities for people in their surroundings? Evidence from wellbeing data." *Journal of Environmental Economics and Management*, 82, 221–238.
- Kyselá, E., Ščasný, M. & Zvěřinová, I.** (2019). "Attitudes toward climate change mitigation policies: A review of measures and a construct of policy attitudes." *Climate Policy*, 19(7), 878–892.
- Lamy, J., Bruine de Bruin, W., Azevedo, I. M. L. & Morgan, M. G.** (2020). "Keep wind projects close? A case study of distance, culture, and cost in offshore and onshore wind energy siting." *Energy Research & Social Science*, 63.

- le Maitre, J.** (2024). "Price or public participation? Community benefits for onshore wind in Ireland, Denmark, Germany, and the United Kingdom." *Energy Research & Social Science*, 114, 106149.
- le Maitre, J., Ryan, G., Power, B. & O'Connor, E.** (2023). "Empowering onshore wind energy: A national choice experiment on financial benefits and citizen participation." *Energy Policy*, 173.
- le Maitre, J., Ryan, G., Power, B. & Sirr, G.** (2024). "Mechanisms to promote household investment in wind energy: A national experimental survey." *Renewable Energy*, 220.
- le Maitre, J., Ryan, G., Power, B. & O'Connor, E.** (2024). "Do concerns about wind farms blow over with time? Residents' acceptance over phases of project development and proximity." *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 189.
- Leer Jørgensen, M., Tegner Anker, H. & Lassen, J.** (2020). "Distributive fairness and local acceptance of wind turbines: The role of compensation schemes." *Energy Policy*, 138, 111271.
- Liebe, U., Bartczak, A. & Meyerhoff, J.** (2017). "A turbine is not only a turbine: The role of social context and fairness characteristics for the local acceptance of wind power." *Energy Policy*, 107, 300–308.
- Lienhoop, N.** (2018). "Acceptance of wind energy and the role of financial and procedural participation: An investigation with focus groups and choice experiments." *Energy Policy*, 118, 620–632. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2018.04.023>
- Lindvall, D., Sörqvist, P. & Barthel, S.** (2024). "Overcoming the headwinds: Can policy design shape public acceptance of wind power in Sweden?" *Energy Research & Social Science*, 116.
- Lindvall, D.** (2023). "Why municipalities reject wind power: A study on municipal acceptance and rejection of wind power installations in Sweden." *Energy Policy*, 180.

- Maleki-Dizaji, P., del Bufalo, N., Di Nucci, M. R. & Krug, M.** (2020). "Overcoming barriers to the community acceptance of wind energy: Lessons learnt from a comparative analysis of best practice cases across Europe." *Sustainability*, 12, 3562.
- Parsons, G. & Heintzelman, M. D.** (2022). "The effect of wind power projects on property values: A decade (2011–2021) of hedonic price analysis." *International Review of Environmental and Resource Economics*, 16(1).
- ReCharge.** (2024). "Dark clouds over European wind power as far-right wins in France and governs in Netherlands." Hämtad från: https://www.rechargenews.com/energytransition/dark-clouds-over-european-wind-power-as-far-right-wins-in-france-and-governments-in-netherlands/2-1-1669858?zephyr_sso_ott=3Sb6XZ
- Segreto, M., Principe, L., Desormeaux, A., Torre, M., Tomassetti, P., Tratzi, V., Paolini, F. & Petracchini, P.** (2020). "Trends in social acceptance of renewable energy across Europe — a literature review." *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(24), 9161.
- Vuichard, P., Stauch, A. & Dällenbach, N.** (2019). "Individual or collective? Community investment, local taxes, and the social acceptance of wind energy in Switzerland." *Energy Research & Social Science*, 58.
- Westander (2025).** Tillståndsstistik och kommunala vetot landbaserad vindkraft Sammanställning till Green Power Sweden, 2025-09-12. <https://greenpowersweden.se/wp-content/uploads/2025/09/Kommunala-vetot-landbaserad-vindkraft-delar-2025-slutlig-250918.pdf>
- Wind Europe.** (2023). "Wind energy in Europe: 2023 statistics and the outlook for 2024–2030." Hämtad från: <https://wind-europe.org/wp-content/uploads/files/about-wind/reports/2023/Wind-Energy-in-Europe-2023-Statistics-and-the-Outlook-for-2024-2030.pdf>

Winter, K., Hornsey, M. J., Pummerer, L. et al. (2024). "Public agreement with misinformation about wind farms." *Nature Communications*, 15, 8888.

Wüstenhagen, R., Wolsink, M. & Bürer, M. J. (2007). "Social acceptance of renewable energy innovation: An introduction to the concept." *Energy Policy*, 35(5).

Författarbio

DANIEL LINDVALL FORSKAR om demokratinns förmåga att hantera klimatkrisen vid Uppsala universitet. Han är doktor i sociologi och har forskat i frågor som rör demokrati och klimatpolitik. Han är också intresserad av de socioekonomiska konsekvenserna av klimat- och energiomställningen. Under flera år har Lindvall arbetat för den svenska regeringen och han har varit utredningssekreterare i flera statliga utredningar, bland annat Demokratikommisionen.

Om ELF

EUROPEAN LIBERAL FORUM (ELF) är det europeiska liberala partiet ALDE:s politiska stiftelse.

Tillsammans med 56 medlemsorganisationer arbetar ELF i hela Europa för att föra in nya idéer i den politiska debatten, erbjuda en plattform för diskussion och stärka medborgare att göra sina röster hörda.

ELF grundades 2007 för att stärka den liberala och demokratiska rörelsen i Europa. Deras arbete vägleds av liberala ideal och en tro på frihetliga principer. De står för ett framtidsinriktat Europa som erbjuder möjligheter för varje medborgare. ELF är engagerat på alla politiska nivåer – från lokal till europeisk.

ELF sammanför ett brett nätverk av nationella stiftelser, tankesmedjor och andra experter. Samtidigt står de nära, men är oberoende från, ALDE-partiet och andra liberala aktörer i Europa. I denna roll fungerar forumet som en arena för ett öppet och informerat idéutbyte mellan en mångfald av aktörer.

Om Tankesmedjan Fores

FORES – FORUM FÖR REFORMER, entreprenörskap och hållbarhet – är den gröna och liberala tankesmedjan i Sverige. Med en fot i akademien och den andra i den offentliga debatten arbetar Fores varje dag för lösningar och policyer som gör samhället grönare och friare.

Ansvarsfriskrivning

Publicerad av European Liberal Forum i samarbete med Tankesmedjan Fores. Publikationen har fått ekonomiskt stöd från Europaparlamentet. De åsikter som uttrycks här är uteslutande författarens egna. Europaparlamentet ansvarar inte för någon användning av informationen som finns i texten.

